

WYSTAWA

**„DZIAŁYŃSCY I ZAMOYSKY – WIELKOPOLSKIE RODY
W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ”**

(5 XII 2017 – 16 XII 2018)

Wystawę zorganizowano w ramach ogólnonarodowych obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości, a także 100. rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego. Celem ekspozycji było przypomnienie patriotycznych zasług właścicieli dóbr kórnickich – Działyńskich i Zamoyskich. Na 32 planszach przedstawiono ich wielopokoleniową służbę idei niepodległości – walkę zbrojną oraz prace organiczne: społeczne, polityczne i kulturalne. Przyjęto problemowy układ narracji. Na poszczególnych planszach opisano tworzenie biblioteki i muzeum w zamku kórnickim, symbolikę architektury i wnętrz zamkowych; udział Tytusa i Jana Działyńskich w kolejnych powstaniach oraz poniesione wskutek tego ofiary; ich pasje kolekcjonerskie, wydawnictwa, działalność parlamentarną i w towarzystwach naukowych.

Należne sobie miejsce otrzymali Zamoyscy – działalność emigracyjna gen. Władysława i uczestnictwo w wojnie krymskiej; zasługi jego syna Władysława – żarliwego patrioty i ascety (uratowanie dla Polski części Tatr z Morskim Okiem i przekazanie dóbr kórnickich narodowi jako Fundacji „Zakłady Kórnickie”).

Obszernie opisane zostały prace kobiet – ochronki i biblioteki dla ludu żony Tytusa, Celestyny z Zamoyskich, Szkoła Domowej Pracy Kobiet jej córki Jadwigi, opieka nad polskimi emigrantami we Francji podczas pierwszej wojny światowej prowadzona przez córkę Jadwigi – Marię.

Przypomniano także udział kórniczan w powstaniu wielkopolskim – obronę Bazaru podczas pobytu Paderewskiego i zdobycie dworca kolejowego.

Poszczególne teksty, obok informacji biograficznych, zawierały częste odwołania do szerszych kontekstów historycznych i kulturowych. Waloru autentyczności przydawały im liczne cytaty z wypowiedzi bohaterów opisów.

Na planszach zamieszczono także bogaty materiał ilustracyjny, były to fotografie, obrazy, pocztówki, grafiki, militaria, meble, biżuteria, naczynia, odzież, medale, mapy, atlasy, plany, księgi rękopiśmienne i drukowane, listy, notatki, rachunki, dyplomy.

Cała ekspozycja przywoływała wzory osobowe dumnych, niepodległych Polaków, zdolnych i do heroicznych czynów, i do wysiłku pracy organicznej. Realizowali oni program budowania polskiej wspólnoty historycznej oraz rozszerzenia jej społecznego zasięgu poprzez podnoszenie poziomu moralnego i cywilizacyjnego ludu. Wysoką pozycję społeczną i majątkową traktowali jako zobowiązanie do odpowiedzialności za sprawę polską – aż do poświęcenia dla niej życia i majątku.

Wystawa była dziełem zbiorowym kilku pracowników Biblioteki Kórnickiej, którzy w jej przygotowanie włożyli wiele pasji i osobistego zaangażowania.

Redakcja